

MEDYA TAKİP DOSYASI

13 Haziran 2024 Perşembe

Çin ile nükleer santral görüşmelerinde sona gelindi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Trakya'da yapımı planlanan nükleer enerji santraline yönelik Çin ile görüşmeler yürüttüklerini belirterek "Hükümetlerarası anlaşmayı birkaç ay içinde sonuçlandırmak için çalışıyoruz" dedi.

ATILMASI GEREKEN ADIMLAR

Bayraktar, Türkiye'de enerji alanında belirlenen hedeflere ulaşmak için çeşitli adımlar atılması gerektiğine işaret ederek "Yenilenebilir kaynaklarımızı kullanmamız, enerji çeşitliliğimize nükleeri de eklememiz, geçiş yakıtı olarak doğal gazı kullanmamız gerekiyor. Kritik mineraller ile depolama ve hidrojen gibi bazı yeni teknolojilere de yatırım yapmamız lazım" diye konuştu.

ORTAK HEDEFLER

Çin'in yenilenebilir ve nükleer enerji alanında küresel anlamda önemli bir konumda olduğunu ifade eden Bayraktar, "Çin, dünyadaki büyük yenilenebilir ekipman tedarikçilerine ve yenilenebilir enerji jeneratör şirketlerine sahip. Birçok yeni nükleer reaktör inşa ediyor. Dolayısıyla bu alanlarda ortak bir anlayış ve hedeflere sahip olduğumuzu düşünüyorum. Bu nedenle Çin ile enerji alanında iş birliğine büyük önem veriyoruz" dedi.

ÇERÇEVE ANLAŞMA

Bayraktar, ekim ayında Çin'de düzenlenecek uluslararası madencilik konferansına konuşmacı olarak davet edildiğini anlatarak "Büyük ihtimalle

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Trakya'da yapımı planlanan nükleer enerji santraline yönelik Çin ile görüşmeler yürüttüklerini belirtti.

Çin Doğal Kaynaklar Bakanlığı ile madencilik alanında iş birliğine ilişkin bir tür çerçeve anlaşması imzalayacağız" ifadelerini kullandı.

KRİTİK MINERALLER

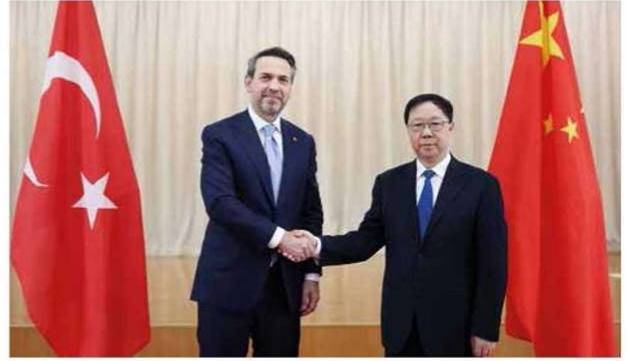
Kritik minerallerin sadece Çin veya Türkiye için değil aynı zamanda küresel ekonomi için de hayati önem taşıdığını vurgulayan Bayraktar, yeşil enerjiye geçiş sürecinde elektrikli araçlar ve piller gibi yeni teknolojilerde kullanılacak çok fazla ham maddeye ihtiyaç olduğunu dile getirdi.

SAĞLAM YOL HARİTASI

Bayraktar, Çin ile nükleer alanda iş birliğinin 2016'ya dayandığını kaydederek "Çinli bir firma ile iş birliği anlaşması imzalamıştık. O tarihten bu yana önemli tüketim bölgelerimizden biri olan Trakya'da 4 nükleer reaktör inşa etmek için görüşmelerde bulunuyoruz. Artık önümüzde daha sağlam bir yol haritası var ve umarım bu şirketle tüm bu görüşmeleri sonuçlandırabileceğiz" diye konuştu.

BÜYÜK BİR ORTAKLIK

Nükleer enerji projesine yönelik hükümetlerarası anlaşma imzalanırsa iki ülke için de büyük bir ortaklık olacağına dikkati çeken Bayraktar, "Bu hükümetlerarası anlaşmayı birkaç ay içinde sonuçlandırmak için çalışıyoruz" dedi.



'BÖLGENİN ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİNE KATKI SAĞLIYORUZ'

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar AB Türkiye Delegasyonu Başkanı ve AB ülkelerinin Ankara Büyükelçilerini kabul etti. Sosyal medya hesabından açıklama yapan Bayraktar, "Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Sayın Nikolaus Meyer-Landrut ve AB ülkelerinin Ankara

Büyükelçileri'ni Bakanlığımızda kabul ettik. Türkiye Ulusal Enerji Planı'ndan ve enerji dönüşümü hedeflerimizden bahsettik. Ülkemizin gelişmiş enerji altyapısının ve çok yönlü uluslararası iş birliklerinin bölgenin enerji arz güvenliğine katkısını vurguladık" şeklinde konuştu.



TACİKİSTAN'LA MADENCİLİKTE İŞ BİRLİĞİ FIRSATLARI KONUŞULDU

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada Tacikistan'la madencilik alanında iş birliği fırsatlarına değindi. Bakan Bayraktar, "Türkiye-Tacikistan Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) 12. Dönem Toplantısı için ülkemizde bulunan

Tacikistan Sanayi ve Yeni Teknolojiler Bakanı Sayın Sherali Kabir ve beraberindeki heyet ile Bakanlığımızda bir araya geldik. Görüşmede yeşil dönüşüm çerçevesinde dünyada değişen madencilik ihtiyaçlarını ve bu doğrultuda birlikte geliştirebileceğimiz projeleri değerlendirdik" ifadelerini kullandı.

Elektrik Sektöründe Yeni Bir Dönem Başlıyor

EPDK, toplayıcılık faaliyetleriyle elektrik sektöründe başlayacak yeni dönem ile lisanssız elektrik üreten santrallerin üretimlerinin birleştirilerek büyük üretim tesisi gibi faaliyette bulunmalarının önünün açıldığını bildirdi.

EPDK'dan yapılan açıklamada, 2022'de elektrik piyasası mevzuatında yapılan değişiklikle toplayıcı ve toplayıcılık kavramları lisansa tabi bir elektrik piyasası faaliyeti olarak tanımlandığı belirtilerek, toplayıcı şirketlerin portföyünde yer alacak şebeke kullanıcıları bakımından güvenilirliğinin sağlanması ve piyasa işletmecisi açısından piyasa kayıt, teminat, uzlaştırma, ödeme, yatırım gibi süreçlerinin daha sağlıklı yürütülmesinin sağlanmasının hedeflendiği ifade edildi.

Toplayıcılık faaliyetinin, EPDK'dan toplayıcılık lisansı alan yatırımcıların anlaşma yaptığı şebeke kullanıcıları ile tüketim ya da üretim programı yapması, arz ve sistem güvenliği için küçük güçlü tüketici ve üreticileri kullanılabilir hale getirmesi, şebeke dengesinde rol alması ve bu kullanıcılar adına elektrik enerjisi alıp satabilmesi olarak belirtilen açıklamada, şu ifadelerle yer verildi:

"Toplayıcı modeli, talep esnekliğini piyasaya sunmak isteyen ancak piyasa kurallarına, piyasalarda kayıt ve işlem süreçlerine, hizmetlere ilişkin ön yeterlilik almaya hakim olmayan, piyasalara katılım için gerekli altyapıların tesis edilmesine finansman sağlayamayan veya piyasalarda ticarete ilişkin riskleri tek başına yönetmekten çekinen şebeke kullanıcıları için önemli kazanımlar sağlayacak. Bu alandaki caydırıcı faktörler ortadan kaldırılabilir, finansal avantajlar sağlanacak, talep esnekliğinin piyasalarda etkinleştirilmesi için imkan oluşacak."

Toplayıcılar böylece sahip oldukları bilgi teknolojileri ve enerji yönetimi altyapısı ile dağıtık enerji kaynakları için üretim tahminlerini, toptan satış piyasalarındaki elektrik fiyatlarını ve sistemdeki arz talep dengesine ilişkin verileri bir arada değerlendirebilecek.

Ayrıca farklı nitelikteki ve ölçekteki şebeke kullanıcılarından oluşan ve bir nevi "sanal enerji kaynağı" olarak nitelendirilen portföyünü optimum düzeyde işletilebilecek ve yenilenebilir enerjinin şebekeye entegrasyonu için gereken esnekliğe katkı sağlayacak. Öte yandan tüketiciler de

tüketimlerini belirlenen saatlerde azaltmak suretiyle üretim tüketim dengesini sağlanmasına katkıda bulunabilecek ve gelişmiş piyasalarda "talep tarafı katılımı" adı altında çeşitli hizmetler sunabilecek.

Açıklamada, talep tarafı katılımı ifadesi de, tüketicilerin normal şartlarda tüketmesi beklenen elektriğin miktarını değiştirerek, tüketmekten vazgeçtikleri enerji ile şebeke işletmecilerine hizmet sunması veya elektrik piyasalarında ticaret yapması olarak tanımlandı.

Böylece sistem dahilinde toplayıcılar, devreye girerek, portföylerinde yer alan ve esnekliklerini piyasalarda satmak isteyen tüketicilere, daha düşük birim işlem maliyeti, azaltılmış günlük operasyon yükü ve mali risk yönetimi gibi çok sayıda avantaj sağlayarak daha fazla sayıda tüketicinin esnekliğinden faydalanma imkanı sunacak.

Talep tarafı katılımı kapsamında iletim şebeke işletmecisi tarafından talep edilmesi halinde, tüketim tesisleri tüketimi düşürerek aynı miktarda enerji sisteme verilmiş gibi karşılığında bedel alabilecekler. Böylelikle tüketiciler de tüketimlerini kısmayarak toplayıcılar vasıtasıyla piyasada oyuncu haline gelmiş olacaklar.

Toplayıcılar belli bir kilovatsaatin üzerinde çok sayıda tüketici ile anlaşarak hem bu tüketicilerin enerjiyi verimli kullanmasını hem de gelir elde etmesini sağlayabilecek.

Tüketiciler için olan bu durum benzer şekilde düşük güçteki lisanslı ve lisanssız üreticiler için de toplayıcılar vasıtası ile piyasada iş yapabilecek büyüklüğe getirilebilecek bir sistemle sağlanacak.

Türkiye'de 14 bin 500 megavat seviyesinde lisanssız elektrik üretimi olduğu vurgulanan açıklamada, "Öz tüketimlerini karşılamak için kurulmuş büyük çoğunluğu GES olan bu tesislerin sahipleri birleşerek, örneğin 50 megavat, 100 megavat, 300 megavat gibi büyüklüklerde tek bir üretim santraliymiş gibi hareket edebilecek. Bu sayede tek başına dengeleme güç piyasası gibi piyasalarda faaliyette bulunamayacak olan küçük güçteki üretim tesisleri bir araya gelerek büyük üretim tesisleri gibi piyasa oyuncusu olabilecek ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızdan daha verimli şekilde yararlanılabilmesinin önünü açacak" ifadelerine yer verildi. (İHA)



Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan elektrik sektöründe sel tatbikatı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Artvin'de bir transformatör merkezini su basması durumunda meydana gelebilecek sorunları ortaya koymak için sel ve taşkına hazırlık tatbikatı düzenledi.



Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen tatbikat çerçevesinde Bakanlık bünyesinde kurulan Acil Durum Kriz Yönetim Merkezi'nde kriz yönetimi gerçekleştirildi. Oluşan selin elektrik sektörüne etkileri ve alınacak önlemler masaya yatırıldı.

ARTVİN'DE ELEKTRİK KESİNTİSİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda Elektrik Kaynaklı Acil Durum Kriz Yönetim Kurulu toplandı. Kurul, Artvin Arhavi'de Kapisre Deresi'nin taşması ve bunun sonucunda Havza Transformator Merkezi'nin enerjisiz kalması senaryosu

üzerine bir acil müdahale yönetimi gerçekleştirdi.

KRİZ MERKEZLERİYLE İRTİBAT

Bu kapsamda; TEİAŞ, TEDAŞ ve Çoruh EDAŞ'ta kurulan kriz merkezleriyle irtibata geçildi. Böylece sel sonucu meydana gelen bir elektrik kesintisi durumunda yapılması gerekenler tartışıldı, aksaklıklar ve eksiklikler not edildi.

YOĞUN YAĞIŞ

Senaryoya göre; 29 Mayıs 2024 günü sabahına kadar süren yoğun yağış nedeniyle Kapisre Deresi taşı. Su taşkını nedeniyle sabah

09:00'da Artvin Arhavi Havza Transformator Merkezi'nde açık şalt sahasında 50 cm. kapalı şalt sahasında ise 20 cm. yükseliğinde su birikintisi meydana geldi. Bundan dolayı 154 kW fiderlerden başlamak suretiyle transformator merkezi güvenli sistemleri aracılığıyla enerjisiz kaldı. Hava durumunun da yoğun yağışlı olduğu bilgisi verildi.

KÖYLER ENERJİSİZ KALDI

Bölgenin elektrik dağıtım şirketi olan Çoruh EDAŞ, yaşanan sel nedeniyle ilçe merkezinde ve kırsaldaki 30 köyde toplam 16 bin 195 abonenin enerjisiz kaldığını kaydetti. Ayrıca derenin

taşması nedeniyle hattın birçok noktasında iletkenlerin koptuğu tespit edildi. Sel sebebiyle Arhavi'de dere kenarına yakın yerlerde bulunan ve şehir içindeki bazı trafolar da hasar gördü.

YENİDEN SERVİSE ALINDI

Kurulun koordinasyonunda bölgeye saha müdahale ekipleri gönderildi. Afet bölgesinde hasar gören tüm alanlara müdahale edilerek kesintinin 16. saatinde bölge yeniden elektrikleştirildi. Artvin Arhavi Havza Transformator Merkezi'nde su tahliye işlemi gerçekleştirilerek merkez yeniden hizmete alındı.

KRİZ MASALARI KURULDU

Olay sonrasında TEİAŞ'ın Erzurum'da bulunan Doğu Anadolu Yük Tevzi İşletme Müdürlüğü, TEİAŞ 14. Bölge Müdürlüğü, Çoruh EDAŞ ve Artvin İl Müdürlüğü'nde kriz masaları oluşturuldu. Bakanlıkta Elektrik Kaynaklı Acil Durum Kriz Yönetimi Kurulu kriz merkezinde toplandı.

VEDEOLU BAĞLANTILAR

Tatbikatta Çoruh EDAŞ'ın sahada ve masadaki kriz yönetimi merkezlerinden tatbikat bölgelerine canlı bağlantılar yapıldı.

TEİAŞ'ın elektrik kesintisi meydana gelen bölgeye müdahalesi videolu bağlantılarla takip edildi. Çoruh EDAŞ'ın kesintiden etkilenen enerji nakil hatlarına yönelik aldığı aksiyonlar izlendi.

105 PERSONEL KATILDI

Bakanlık Acil Durum Kriz Yönetim Stratejisi doğrultusunda gerçekleştirilen tatbikata 105 personel katıldı.

Elektrik üretimi martta yüzde 3,3 arttı

Türkiye'nin lisanslı elektrik üretimi martta geçen senenin aynı ayına göre yüzde 3,3 artarak 26 milyon 179 bin 94 megavatsaat oldu.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun mart ayına ilişkin "Elektrik Piyasası Sektör Raporu"na göre, lisanslı elektrik üretiminin yüzde 26'sı

Lisanslı elektrik üretiminde en büyük pay, yüzde 26 ile hidroelektrik santrallerinin oldu.

hidroelektrik, yüzde 23,6'sı ithal kömür, 18,4'ü doğal gaz, yüzde 13,3'ü linyit ve yüzde 8,1'i rüzgar santrallerinden sağlandı.

Bu kaynakları sırasıyla jeotermal, biyokütle, güneş,

taş kömürü, asfaltit ve fuel-oil izledi.

Türkiye'nin lisanslı elektrik üretimi martta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,3 artışla 26 milyon 179 bin 94 megavatsaat oldu.

Faturalanan elektrik tüketim miktarı ise aynı dönemde yüzde 5,8 artarak 21 milyon 306 bin 802 megavatsaat olarak gerçekleşti.

Tüketimin yüzde 42,7'si sanayi, yüzde 28,3'ü mesken,

yüzde 25,5'i kamu ve özel hizmetler sektörüyle diğer aboneler tarafından yapıldı. Aydınlatmanın payı yüzde 2,2, tarımsal faaliyetlerin payı ise yüzde 1,2 olarak kayıtlara geçti.

TÜKETİCİ SAYISI VE KURULU GÜÇ ARTTI

Elektrikte tüketici sayısı, martta geçen senenin aynı ayına göre yüzde 2,1 artarak 49 milyon 929 bin 418'e ulaştı.

Bu dönemde, mesken tüketicilerinin sayısında yüzde 2,1, kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer tüketicilerin sayısında yüzde 2, tarımsal faaliyet

tüketicilerinin sayısında yüzde 3,3 artış görüldü. Sanayi tüketicilerinin sayısında yüzde 10,3 ve aydınlatma tüketicilerinin sayısında yüzde 0,1 düşüş yaşandı.

Türkiye'nin lisanslı elektrik kurulu gücü ise bu dönemde yüzde 1 artarak 96 bin 232 megavat oldu.

Kurulu gücün yüzde 25,8'ini doğal gaz, yüzde 24,6'sını barajlı hidroelektrik, yüzde 12,4'ünü rüzgar enerjisi, yüzde 10,8'ini ithal kömür ve yüzde 10,6'sını linyit santralleri, kalan bölümünü ise diğer enerji kaynaklarından elektrik üreten tesisler oluşturdu.





YEŞİL DÖNÜŞÜM İÇİN ETS SİSTEMİ



SINIRDA KARBON

VERGİSİ GELECEK

İklim hedefleri, AB'nin tüm ekonomi politikasını yeniden şekillendirirken 2026 yılında ithalatını doğrudan etkileyecek **Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması** (SKDM) da devreye alınacak. Bu mekanizmanın ilk aşamasında belirlenen 6 sektöre, AB tarafından ithal edilen ürünlerde üretim süreçlerindeki karbonla ilgili kriterlere uyulmaması durumunda sınırda ilave bir mali yük getirilecek. Bu sektörler arasında demir-çelik, alüminyum, çimento, gübre, **elektrik** ve **hidrojen** yer alıyor. İlerleyen süreçte kapsamın genişleyeceği belirtiliyor.

Toplumlar artık şirketlerden çevreye zarar vermeyen, insan haklarına saygılı, toplumsal gelişimi ve sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen bir tutumla faaliyet yürütmelerini bekliyor. Hatta bununla da kalmayıp, ürün ve hizmetlerinin de çevre dostu olmasını, yaşam döngüsünün gözetilmesini talep ediyor. Bu nedenle sürdürülebilirlik uygulamaları ve **iklim değişikliği** ile mücadele çalışmaları şirketler için gittikçe bir tercih olmaktan çıkarak mecburiyet haline gelmiş durumda.

ÖNCELİKLİ SEKTÖRLER

Bu konuda uluslararası anlaşmalara taraf olan Türkiye, Avrupa'nın 2050 yılına kadar karbon azaltım hedeflerini de dikkate alarak enerji, sanayi, binalar, ulaşım, atık, tarım, arazi kullanımı

değişikliği ve ormancılık gibi sektörlerde tedbirler geliştirdi. Bu tedbirlerden birisi, karbon fiyatlandırma aracı olan **Emisyon Ticaret Sistemi**'ne (ETS) yönelik mevzuat hazırlığı.

AB DEVREYE ALDI

İhracatının yaklaşık yüzde 41'ini Avrupa Birliği'ne gerçekleştiren Türkiye bu sistemle kendi **Emisyon Ticaret Sistemi**'ni kuracak. Sistemin Avrupa Birliği'nin (AB) 2026'da devreye alacağı **Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması**'ndan (SKDM) etkilenen sektörleri korumasının yanında iklim hedeflerine de katkı sağlaması planlanıyor. AB, 2019 yılı sonunda açıkladığı **Yeşil Mutabakat** programı ile iklim sorunuyla mücadele konusunda sektörlere

de önemli sorumluluklar getiriyor. Mutabakat kapsamında 2030'a kadar sera gazı emisyonlarını yüzde 55 oranında azaltmayı, 2050'de ise karbon nötr olmayı hedefliyor. Bu kapsamda hedeflerine altyapı sağlayıcılardan biri olan AB **Emisyon Ticaret Sistemi**'ni 2005'te devreye aldı. AB sistemin işleyişinde karbon tahsisatları 2013 yılına kadar işletmelere ücretsiz olarak dağıtıldı.

IC Enterra yeni yatırımlarla büyüyecek

IC Enterra Yenilenebilir Enerji, tecrübesini ülke sınırları dışına taşıma hedefi doğrultusunda İtalyan Eterna Green S.r.l.'in yüzde 100 hissesini devraldı. Şirket, yeni yatırımlarla büyümeyi hedefliyor. **s5**

IC Enterra, İtalyan Eterna Green S.r.l.'in yüzde 100 hissesini devraldı

IC Holding'in enerji sektöründeki 26 yıllık birikimi ve uzmanlığıyla faaliyet gösteren IC Enterra Yenilenebilir Enerji, tecrübesini ülke sınırları dışına taşıma hedefi doğrultusunda İtalyan Eterna Green S.r.l.'in yüzde 100 hissesini devraldı. IC Enterra Yenilenebilir Enerji tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformu'na (KAP) gönderilen açıklamada, "İtalya'da yenilenebilir enerji projeleri gerçekleştirmek üzere ilgili mevzuat çerçevesinde şirketimizin yüzde 100 ortağı olduğu yeni bir şirket kurmaya ve/veya var olan şirketlerin hisselerini devralmaya yönelik Yönetim Kurulu kararımız, 15 Mayıs 2024 tarihli açıklamamız ile kamuoyuna duyurulmuştur. Bu kapsamda, Eterna Green S.r.l. ünvanlı şirketin yüzde 100 hissesinin devralınması işlemi 27 Mayıs 2024 tarihi itibarıyla gerçekleşmiştir. Tescil işlemlerini takiben tüm yasal prosedür tamamlanmış olacaktır. Bundan sonraki süreçte, İtalya'daki yatırım fırsatlarının ivedilikle değerlendirilmesi ve kuvvetli bir yenilenebilir enerji portföyü kurulması hedeflenmektedir" denildi.

IC Enterra Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü **Taşkın Kızılok** devir işlemi ile ilgili, "Amacımız, yenilenebilir enerji alanında yurt dışında da var olmak. Bu yönde ilk adımı; piyasa koşulları, kaynak verimliliği gibi ana kriterlerde önde çıkan İtalya'da attık.

IC Enterra Yenilenebilir Enerji, Eterna Green S.r.l.'in yüzde 100 hissesini devralarak, enerjideki uzmanlığını İtalya'ya taşıyacak. IC Enterra tarafından KAP'a yapılan açıklamada, "Bundan sonraki süreçte, İtalya'daki yatırım fırsatlarının ivedilikle değerlendirilmesi ve kuvvetli bir yenilenebilir enerji portföyü kurulması hedeflenmektedir" denildi.



IC Enterra Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü Taşkın Kızılok

Yönetim Kurulumuz tarafından verilen yetki doğrultusunda İtalya'da yenilenebilir enerji alanında yatırımlar yapmak üzere bir yapılanmaya gittik. Eterna Green S.r.l.'in devralınmasıyla İtalya'da rüzgar ve güneş enerjisi başta olmak üzere, yenilenebilir enerji projeleri geliştirmek, belirli bir aşamaya gelmiş projeleri veya işletmede olan projeleri satın almak gibi çeşitli girişimler aracılığıyla güçlü bir portföy oluşturacak ve yenilenebilir enerji alanındaki yetkinliğimizi yurt dışında farklı ülkelere yaymak için çalışmaya devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.



YENİ YATIRIMLARLA BÜYÜYECEK

Türkiye'de toplam kurulu gücü 388 MW olan 9 hidroelektrik santrali (HES) ile elektrik üretimi gerçekleştiren IC Enterra Yenilenebilir Enerji, mevcut santrallerinin yanı sıra yeni yatırımlarla büyümeyi hedefliyor. Yurt dışı çalışmalarıyla birlikte,

yatırımı devam eden 136 MWm kapasiteli Hatay Erzin-2 YEKA güneş enerjisi santrali (GES) ile izin süreçleri süren 61 MWm Bağıştaş hibrit GES projelerine odaklanan şirket, depolamalı rüzgar enerjisi santrali (RES) ve GES yatırımlarıyla ilgili de

çalışmalarını da sürdürüyor. IC Enterra Yenilenebilir Enerji, bu yatırımlar da dikkate alındığında 2026 yılı sonu itibarıyla toplamda işletme ve yatırım sürecindeki lisanslı proje portföyünde yaklaşık 1200 MW'a ulaşmayı hedefliyor.



HESİAD Yönetim Kurulu
Üyesi ve Rönesans Enerji Grup
Başkanı Emre Hatem

'YEŞİL BANKA ENERJİ DÖNÜŞÜMÜNDE BİR KOORDİNASYON ÜSTLENEBİLİR'

Türkiye'nin net sıfır emisyon hedeflerine ulaşabilmesi için Yeşil Banka'nın kurulması çok daha uygun olacaktır. Geçmişte hem Türkiye'de hem de dünyada örneklerini gördüğümüz üzere sadece bir konuya odaklanmış bir bankanın kurulması, yatırımcıların finansmana ulaşma konusundaki zorlukları daha çabuk aşması konusunda yardımcı olacaktır. s19

HESİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Rönnesans Enerji Grup Başkanı Emre Hatem

‘YEŞİL BANKA ENERJİ DÖNÜŞÜMÜNDE BİR KOORDİNASYON ÜSTLENEBİLİR’



Global elektrik piyasasına baktığımızda, her ne kadar son dönemde Paris İklim Anlaşması ile başlayıp net sıfır emisyon ile devam edilen hedeflerle yenilenebilir enerjinin öneminde dikkat çekilmiş olsa da yenilenebilir enerjinin yükselişi aslında 20 sene öncesinden başlamaktadır. 2000 yılında, global elektrik üretim kapasitesi yaklaşık 3,7 TW iken bunun sadece %23'lük bölümü yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmakta idi ve bu kapasitenin tamamına yakını da hidroelektrik kaynaklardan oluşmaktaydı. Günümlerde toplam elektrik üretim kapasitesi 2 katını aşarak 8,4 TW seviyesine yükselmişken yenilenebilir enerji kaynaklarının payı ise %46'ya yükselmiştir. Aynı süre zarfında, yenilenebilir enerji kaynaklarının artışı %355 olmuşken, fosil kaynakların artışı ise sadece %72 seviyelerinde kalmıştır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının artışıdaki aslan payını güneş alırken hemen arkasından rüzgâr gelmektedir. Geçtiğimiz 20 yıl içerisinde; 1,4 TW güneş kapasitesi devreye alınırken, 1,0 TW da rüzgâr (onshore ve offshore) kapasitesi devreye alınmıştır.

Uluslararası Enerji Ajansı'na göre; 2023 yılında küresel çapta enerji alanına yaklaşık 2,8 trilyon ABD doları yatırım yapıldığı tahmin edilmektedir. Bu tutarın 1,7 trilyon ABD dolarından fazlasının; aralarında yenilenebilir enerji, nükleer, dağıtım şebekeleri, düşük emisyonlu yakıtlar, verimlilik iyileştirmeleri ve elektrifikasyon gibi alanlarında olduğu; temiz enerji yatırımları için harcadığı hesaplanmaktadır. Geri kalan yaklaşık 1,1 trilyon ABD dolarının ise fosil kaynakların (%15'inin kömür, geri kalanının ise petrol ve doğalgaz kaynakları) yatırımını için harcadığı hesaplanmaktadır. Buna göre; fosil kaynaklar için harcanan her 1 ABD dolarına karşılık temiz enerji yatırımları için 1,7 ABD doları harcanmakta olduğunu görmekteyiz, bu oran sadece 5 yıl önce 1:1 idi.

Tabii ki, her ne kadar yenilenebilir kaynakların sistem içerisindeki paylarının artması sevindirici ve gelecek nesiller için yararlı da olsa, bir de madalyonun diğer yüzünde yer alan piyasa arz güvenliği de düşünülme zorundadır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının stabil üretime uygun olmaması ve üretimlerinde kesinti olması durumları nedeniyle; yenilenebilir kaynakların artışına ek olarak sistemin stabilitesini sağlayabilmek için baz yük olabilecek yani istendiği zamanda istenen düzeyde üretimi kesintisiz sağlayabilecek kaynakların da sisteme entegre edilmesi gerekmektedir. Bu kaynaklar; halihazırda mevcut teknolojileri nedeniyle hep fosil kaynaklar olarak öne çıkmıştır. Fosil kaynakların sistemin arz güvenliğini sağlayabilme yetenekleri, onların da yenilenebilir kaynakların

artışı kadar olmasa bile artmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, fosil yakıtların yatırımlarına da halen devam edilmektedir. Bu kaynakların daha çok yenilenebilir enerji endüstrisine kaydırılması açısından en önemli nokta yenilenebilir enerji kaynaklarının da fosil kaynaklar gibi devamlılığının sağlanması ile gerçekleşebilir. Bunu sağlayabilmek adına, özellikle son dönemde ülkemizde de oldukça gündeme gelen depolama sistemlerinin (Batarya depolama, hibrit GES'ler ve pompalı hidroelektrik santraller) ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bunları gerçekleştirdiğimizde; hem yenilenebilir enerji kaynaklarının tam kapasite kullanılması hem de bunların depolanması ile sistem güvenliğinin devamlılığı sağlanacaktır. Bu şekilde, finansman kuruluşları da fosil kaynaklardan çok yenilenebilir kaynakların finansmanına daha çok fon ayırmaya başlayacak duruma gelecektir.

“TÜRK YATIRIMCILARIN YENİLENEBİLİR ENERJİYE YATIRIM YAPMA HEVESLERİ YÜKSEK”

Dünyada son 20 senede elektrik kapasitelerinde yaşanan gelişmeler, aslında Türkiye'de de benzer bir şekilde gelişmiştir. Ülkemiz adına asıl değişimlerin ise 2008 yılından itibaren başladığı söylenebilir. 2008 yılı sonunda neredeyse sıfır mertebesinde bulunan güneş ve rüzgâr kapasitelerimiz 2023 yılı sonunda, sırasıyla 10,3 GW ve 11,6 GW seviyesine yükselmiş ve toplam kapasitenin içindeki paylarının toplamı %21'e yükselmiştir. Tüm yenilenebilir enerji kaynaklarına ise son 15 yılda yaklaşık 75 milyar ABD doları yatırım yapılarak toplam kapasite 59,6 GW'a yükselmiş ve toplam kapasite içerisindeki oranı %56 olmuştur. Aynı dönemde, fosil yakıtlara ise yaklaşık 23,8 milyar ABD doları yatırım yapılmış olup toplam kapasitenin içerisindeki payları %60'tan %44'e gerilemiştir. Mevcut durum itibarıyla, Türkiye'nin elektrik kapasitesinin yansından fazlası yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşmaktadır.

Bu durumun gerçekleşmesinde hem yatırımcıların hem kamunun hem de finansman kuruluşlarının özellikle de Türk bankalarının rolü büyüktür. Global de yaşanan gelişmelere paralel olarak, Türk yatırımcıların yenilenebilir enerjiye yatırım yapma hevesleri yüksek iken, kamu özellikle çıkarmış olduğu YEKDEM (Yenilenebilir Enerji

» Devamı Sayfa 20'de